

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Hanne Reintoft* til justitsministeren:

„Finder ministeren, at forevisningen af filmen „De grønne Djævle“ omhandlende amerikansk krigsførsel i Vietnam er i overensstemmelse med FN-konventionen om menneskerettighederne, hvoraf fremgår, at krigspropaganda ikke må drives? Danmark har underskrevet denne konvention i december 1966, og der arbejdes nu — så vidt jeg er orienteret — på snarest at få den ratificeret?“

Hanne Reintoft: Ytringsfriheden er et gode, der for ethvert folk står som en af de rettigheder, der sidst må mistes. Alligevel må man vide — og det gælder ikke mindst personer med et vist kendskab til folkeretten — at der under påberåbelse af ytringsfriheden kan foregå ting, som i deres væsen indeholder kimen til angreb netop på denne ytringsfrihed.

Det var derfor med ubehag, man for nylig her i tinget hørte et varmt forsvar for ytringsfriheden på et område, hvor den var brugt på en sådan måde, at det under alle omstændigheder stødte an mod tidligere dansk sædvane og mod de forpligtelser, som vi har påtaget os internationalt. I 1947 vedtog også den danske FN-delegation en resolution om foranstaltninger, der skal træffes mod krigspropaganda. Det hedder heri, at alle former for propaganda, i hvilket land den end udøves, som enten er beregnet på eller sandsynligvis vil fremkalde eller opmuntre til nogen som helst trussel mod freden, brud på freden eller angrebshandling, fordømmes, ligesom hver regering anmodes om at tage skridt til med alle de offentliggørelses- og propagandamidler, der står til dens rådighed, at fremme fredelige forhold mellem nationerne på grundlag af pagtens formål og principper og at tilskynde til udbredelsen af alle oplysninger, der tjener til at give udtryk for det ønske om fred, der utvivlsomt næres af alle folk.

I december 1966 udvidede vi denne forpligtelse ved sammen med alle FN-lande at underskrive den FN-konvention, hvori det hedder, at enhver propaganda for krig skal

forbydes ved lov. Denne konvention er vi ved at forberede ratificeret for øjeblikket, det ved ministeren sikkert endnu mere om end jeg. Som specielt dansk eksempel på indenrigspolitiske foranstaltninger må jeg måske henvide til straffelovens § 266 b, vedtaget engang i 1940erne for at hindre propaganda bl. a. mod den danske jødiske befolkning.

Om den film i Saga Bio, der demonstreres imod, er kort at sige, at anmelderne, der vel her må betragtes som specialister, så godt som enstemmigt både her i landet og i udlandet også i borgerlige blade, betegnede filmen „De grønne Djævle“ som ensidig krigspropaganda, og flere fremhævede racistske træk, idet det hvide menneske i filmen fremstilles som en slags overmenneske, tendenser, der jo før har ført os ud i ret uhyggelige ting. Det undrer mig derfor, at justitsministeren forleden lod sig friste til ensidigt at tale om anslag mod ytringsfriheden uden at nævne, at denne film faktisk var et anslag mod de internationale forpligtelser, som vi har påtaget os og for øjeblikket i overensstemmelse med vores underskrift i FN arbejder på at føre ud i livet, og samtidig også mod en dansk tankegang, der er så traditionel, nemlig at vi ikke vil dyrke overmennesketeorier, at vi tidligere har udvidet vor straffelov for at imødegå indenlandske analoge tilfælde af racisme.

Justitsministeren (Thestrup): Det er rigtigt, som det ærede medlem har nævnt i sit spørgsmål, at De Forenede Nationers konvention om borgerlige og politiske rettigheder indeholder en bestemmelse, hvorefter enhver form for krigspropaganda skal forbydes.

Jeg har ikke selv set den omtalte film, men jeg er klar over, at den fra flere sider er blevet betegnet som krigspropaganda. Om man i daglig tale vil betegne en film som krigspropaganda, vil ofte kunne afhænge af, hvorledes man ser på den krig, som vedkommende film beskriver, og hvor éns sympati ligger. Rækkevidden af et forbud mod krigspropaganda kan imidlertid ikke fastlægges på grundlag af sådanne vurderinger. I så fald kunne enhver film eller enhver bog, der søgte at retfærdiggøre en krig eller en